

FE I COMPROMÍS

El meu seminari (V)

Els ordes majors

Quim Pla

Es parlava, en l'escrit anterior, d'un pare director d'exercicis espirituals, un jesuïta esprimatxat i de nas de ganxo, un home que tenia força mal geni. Una de les anècdotes que van ajudar a encrespar-lo va ser la següent: ens parlava d'actes voluntaris i actes involuntaris en la qüestió dels pecats de sexe (en concret, parlava de la pol·lució nocturna, aquest accident que —un dia o un altre— ha patit i ha preocupat qualsevol seminarista). I per fer-nos-ho entendre i així, estalviar-se paraules directes, que sempre són enutjoses, emprava la comparança del «caballo» i el «jinete». Ens venia a dir que, si durant una processó o una altra manifestació pública, el «caballo» s'orinava al mig del carrer, a la vista del respectable, el «jinete» no hi tenia cap culpa, puix que era un acte del «caballo» que escapava a la voluntat i la consciència del «jinete». Val a dir que la cosa no tenia res d'especial. Però a nosaltres ens va fer molta gràcia.

Hi va haver un seminarista que no se'n sabia avenir, i repetia constantment això del «jinete» i el «caballo». Tant, que li va quedar, per motiu, el nom de «jinete». Des de llavors, quan ens referíem a aquest seminarista, ho fèiem amb el sobrenom d'«El jinete». Aquest seminarista va arribar a capellà. Després, es va secularitzar i es va casar. Quan ja feia uns anys d'això, un dia el vaig trobar, passejant amb la seva dona (ja s'entén que el qui passejava amb la pròpia era ell, no jo). Em vaig haver de mossegar la llengua per no dir-li: «Guaita! El jinete!». Són coses molt personals. Jo no sabia si, alguna vegada, ho havia explicat a la seva mullar.

És com aquell altre company a qui tots anomenàvem, ben afectuosament, «en Piu». (Sé que la seva dona ja ho sap). Però resulta que, ara, els entesos l'anomenen «en Pius», com si es tractés d'un sobrenom amb reminiscències papals. El que no saben la majoria és que el mot «piu», aplicat a aquest xicot (ara, aquest senyor) ve del cant dels ocells (no de la cançó de Pau Casals, sinó de l'onomatopeya ocellaire: piupiu). Els companys vam aplicar aquest mot al company perquè era menut i cantaire, amb fesomia d'angelet. Ara és un home nàs, bon pare de família, eficient i entregat al seu treball social. I potser no li abelleix recordar certes coses. Si és així, suposo que sabrà disculpar-me. Però la veritat és la veritat.

O com aquell altre company, que ha arribat a director general —o un càrrec per l'estil— i que li dèiem... no dic el que li dèiem; es podria molestar.

Subdiaconat, diaconat i presbiterat

A finals del tercer curs de Teologia, si les coses havien anat bé, hom era ordenat de subdiaca. A vegades, les coses no anaven bé. I llavors; et «penjaven» els ordes (aquest era l'eufemisme que empràvem per indicar que n'havies fet alguna i que no et deixaven ordenar). Com, per exemple, uns quants del meu curs, que van ser pescats «in fraganti» mentre es cruspíen un parell de llonganisses i una botella de vi, a quarts de dotze de la nit, al campanar. Jo me'n vaig escapar pels peïls. Aquell dia tenia «corripies» (mot emprat habitualment per l'estament clerical per indicar que hom va fluix de ventre o que té caguetes. L'origen exacte del mot no el sé. Però sí que es relaciona amb un fragment d'un psalm, que diu: «ne corripias me», la traducció del qual és: no em prenguis violentament, o no m'arrabassis del llit).

Bé; aquell dia —o millor, aquella nit— jo tenia «corripies». I em vaig estimar més —vaig considerar més prudent— anar al llit. Un superior va atrapar els meus companys en plena bacanal. Conseqüència: l'endemà del «dia de autos», les corripies les tenien ells, ja es veien venir a sobre la tamborinada. De fet, van haver d'esperar uns mesos a ordenar-se.

O com aquells altres dos que es van quedar al llit a fer matinada, en lloc de llevar-se com els altres, a les sis del matí. Aquest era un costum força estès, sobretot quan hom dedicava part de la nit a altres activitats alienes al son: com ara estudiar, llegir una novel·la, fer un ressopó o, simplement, anar a fer-la petar amb un parell de

companys, al voltant d'una tassa de cafè i una copa de conyac. Normalment, sempre procuràvem que l'absència no es notés (un parell o tres, entre un centenar, era de bon amagar).

L'afer d'aquell parell que van ser pescats fent matinada fou un episodi, conseqüència d'un descuit garrafal. A un d'ells li tocava ajudar a missa, i se'n va oblidar. Al moment de començar la celebració es va descobrir el «paste!».

Encara, a hores d'ara, quan ens ajuntem una colla d'aquell temps, ens enriolem recordant els crits del superior a aquells dos desgraciats. Invariablement, acabem imitant la veu del superior, cominant-los a anar a missa: «Trico-trico, cap a baix! Trico-trico, cap a baix!».

El subdiaconat

Ordenar-se de subdiaca era una cosa important. El subdiaconat comportava el celibat i l'obligació de resar, diàriament, el Breviari. Ja eres mig capellà.

Tots érem conscients de la importància del pas. El defici i l'emoció només eren comparables al dia de l'ordenació sacerdotal, i al dia de la missa nova al poble.

N'hi havia molts que, aquella nit, no dormien. A mi em va costar molt agafar el son. L'endemà, anava com un sonàmbul; em semblava com si surés en un mar de cotó fluix. Recordo que, tota l'estona que va durar la cerimònia, tenia la boca seva i el cap boirós. Recordo que m'envaïa una incerta joia, barrejada amb un pessic de melangia: comprenia que deixava enrere moltes coses, algunes molt estimades.

DE CADA DIA

Bany de somnolència

L'estiu ens obliga a fer algunes hores de vaga. De vaga de tot. La calor és com una adormidora desperta que ens immergeix en un bany de somnolència benastruc. És llavors que, estirats al llit en la penombra d'una mitja tarda provocada artificialment amb els finestrons entornats, en el silenci absolut d'una migdiada a pagès, el pensament vaga i divaga expert com una ala delta capbussada en el mar aeri que anomenem cel.

Avui, no sé pas ben bé per què, em vénen a la memòria les efemèrides d'aquest 1985, presidit per una proposta de bona voluntat, «l'Any Internacional de la Joventut», i clos en el bressol turgent de Mare-Europa: De Carlemany al Mercat Comú, passant per l'anagrama de la guerra amb la «M» submarina de Monturiol, la F feixuga de Ferran VII, i la «H» d'Hiroshima. Entremig, un alemany il·lustre sabé transformar en mite les contradiccions del seu país: Heinrich Böll.

El món musical ha celebrat tres efemèrides importants: dos alemanys —Bach i Haendel— i un italià —Scarlatti— preseixen els nombrosos cicles estivals de concerts. Molt més modest ha estat el record literari per a Manzoni i Víctor Hugo, representants del romanticisme dit «de dretes» i «d'esquerres», respectivament.

És clar que, posats a oblidar, cap de nosaltres no ha evocat encara els vuit-cents anys del naixement de Ramon de Penyafort (1185) o els set-cents cinquanta de Ramon Llull (1235); el primer fou el català més universal de la Baixa Edat Mitjana: La cançó tradicional el defineix com a «confessor de reis i de papes», la història el contempla com a conseller del rei En Jaume, mentre l'Església el recorda com a «cervell ordenador del Dret Canònic» i el venera com a sant. I el poble l'ha mitificat a la cançó popular: La Mare de Déu/ un roser plantava/ d'aquest Sant Roser/ n'és nada una planta. Nasqué Sant Ramon...

El segon no necessita presentació: És el pare del català literari. Però, és clar: S'hi ha barrejat pel mig «Sant Ramon no nat» i ja no sabem «qui és qui», mentre en el cas de Llull, ara que està de moda reivindicar la sang mora dels mallorquins, qualsevol diu fava. Val més condormir-se en l'apagat oreig de la mitja tarda silent.

Joan Carreres i Péra

Montserrat i Joan.

La missa exequial en sufragi de la seva ànima se celebrarà avui, a 2/4 de 6 de la tarda, a l'església del Port de la Selva.

Que descansi en pau.

PEDRO CORRALES CALVO

A l'edat de 63 anys, va morir ahir, a Portbou, Pedro Corrales Calvo, natural de Albala (Càceres) i resident al passeig Renfe, 1 de Portbou.

Era casat amb Mercedes Zafra Fernández i tenia tres fills: Francesc, Mercè i Pilar.

La missa exequial en sufragi de la seva ànima se celebrarà avui, a les 10 del matí, a l'esglé-

sia de Portbou.

Que descansi en pau.

FRANCESC MAS I ROS

Compositor de sardanes.

A l'edat de 84 anys, va morir ahir, a Caldes de Malavella, Francesc Mas i Ros, resident a la Rambla Reclons, 13 de Caldes de Malavella.

Era vídu de Teresa Jou i Pla i tenia un fill: Jaume.

La missa exequial en sufragi de la seva ànima se celebrarà avui, a les 5 de la tarda, a l'església de Caldes de Malavella.

Que descansi en pau.

Francesc Mas i Ros

Compositor de sardanes

Ha mort a Caldes de Malavella el dia 23 d'agost de 1.985

A.C.S.

L'Agrupació de Sardanistes de Caldes de Malavella convida tots els sardanistes a la missa exequial que en sufragi de la seva ànima se celebrarà avui dia 24, a les 5 de la tarda, a l'església parroquial de Caldes de Malavella.

Caldes de Malavella, 24 d'agost de 1.985